



Stanislas
Praktijkonderwijs

Dyslexieprotocol

Praktijkonderwijs en dyslexie

Op onze school wordt praktijkonderwijs gegeven. Dat betekent dat de schoolvakken zijn afgestemd op de arbeidsmarkt. De nadruk ligt op het leren van praktische vaardigheden door middel van doen tijdens de praktijklessen in de oefenbedrijven en tijdens de stages.

Onze leerlingen hebben in de meeste gevallen extra aandacht en tijd nodig op sociaal emotioneel gebied en bij de onderwijsleerontwikkeling.

Hierbij staan de volgende drie leerlingkenmerken centraal:

1. De intelligentie van de leerlingen in het praktijkonderwijs ligt tussen de 55 en 80.
2. Er is een leerachterstand op rekenen en/of taalgebied.
3. Er kunnen sociaal emotionele problemen zijn.

Leerlingen op het Stanislascollege hebben daardoor achterstanden ten opzichte van hun leeftijdgenoten met lezen, schrijven en rekenen en zullen doorgaans minder vaardige lezers en/of rekenaars worden. Een aantal kinderen komt binnen met een dyslexieverklaring, dit is vaak ook afhankelijk van de intelligentie van de leerling.

Vaak krijgen leerlingen op het praktijkonderwijs geen dyslexieverklaring omdat men van mening is dat het een leerprobleem is en geen leesprobleem.

Dyslectische leerlingen, maar ook reguliere leerlingen in het praktijkonderwijs met of zonder NT2-problematiek, kunnen problemen hebben met:

- lezen en/ of spellen op woordniveau in het Nederlands;
- snel en accuraat lezen (decoderen) van teksten bij alle vakken;
- snel en accuraat spellen (coderen) bij functioneel schrijven bij alle vakken.

Niet al deze problemen doen zich in gelijke mate bij een individuele leerling voor. Er is bij dyslexie altijd sprake van een individueel gebonden profiel.

Extra ondersteuning in de onderbouw en bovenbouw

In de onderbouw is er in het lesprogramma meer onderwijstijd gereserveerd voor basisvaardigheden zoals technisch en begrijpend lezen, spelling en rekenen. Hierdoor versterken leerlingen deze vaardigheden. De leerlingen krijgen meer tijd tijdens het maken van hun opdrachten en tijdens het maken van de toetsen. Leerlingen met ernstige dyslexie kunnen in overleg met de mentor de toetsen voorgelezen krijgen.

Het lesmateriaal is aangepast aan het niveau van de leerling en het lettertype is groter dan normaal.

In de bovenbouw verschuift het accent naar de praktijkvakken en stage. Daarmee verschuift het accent m.b.t. de basisvaardigheden naar het onderhouden en toepassen van deze vaardigheden in de praktijk. Ook in de bovenbouw wordt rekening gehouden met extra tijd voor het maken en lezen van de opdrachten en krijgen leerlingen ook extra tijd tijdens het maken van de toetsen.

Inhoud extra ondersteuning

Het accent van de extra ondersteuning ligt bij het inoefenen en herhalen van specifieke lees- en spellingsvaardigheden (remediëren) en verschuift langzaam naar aandacht voor taakgedrag, leerstijlen en het leren gebruiken van hulpmiddelen (compenseren).

Daarnaast is er aandacht voor het sociaal-emotioneel functioneren (bijv. acceptatie van en omgaan met dyslexie, versterken van het zelfvertrouwen en eigen kwaliteiten, leren doorzetten bij moeilijke taken). Een leerling wordt zelf steeds meer verantwoordelijk gemaakt voor zijn eigen leerproces.

Bij aandacht voor taakgedrag, leerstijl en het gebruik van hulpmiddelen kan gedacht worden aan de volgende zaken:

- Begripscompensatie: betekenis wordt bij lezen en luisteren ingezet ter compensatie van ontsleutelingsproblemen
- Orthografische compensatie: kennis van totale woordbeelden wordt ingezet ter compensatie van klank-teken-koppeling
- Aanleren van adequate leerstijlen
- Aanleren van adequate woordleer- en woordraadstrategieën
- Leren structureren van werkzaamheden en een vaste taakaanpak hanteren
- Creatief zijn in bedenken van ezelsbruggetjes
- Goede motivationele sturing
- Het geven van directe instructies in de groep

Compenserende maatregelen

- Bij onderdelen die vaardigheid in spelling meten, worden fonetische fouten, fout geteld. Bij andere onderdelen wordt fonetische spelling niet meegenomen in de beoordeling (ter beoordeling aan de docent).
- De leerling mag gebruik maken van de spellingscorrector in Word bij schrijfoopdrachten waar het accent ligt op de inhoud/vorm en niet op de taal/spelling (vooraf bespreken met de vakdocent).
- Het lettertype is in de meeste gevallen al aangepast, zodat alle leerlingen de leerstof al gemakkelijker kunnen lezen. In overleg met de mentor kan in sommige gevallen de lettertype automatisch vergroot worden.

Dispenserende maatregelen

Indien een leerling in de problemen komt door te grote hoeveelheden leerstof, kan in samenspraak met de vakdocent besloten worden om bepaalde (delen van) opdrachten te laten vallen.

Signalering en screening

Over het algemeen beschikt een leerling - indien er sprake is van dyslexie - al bij binnenkomst op het Stanislas Praktijkonderwijs over een dyslexieverklaring.

Indien er nog geen verklaring is en ouders(s)/verzorger(s) graag willen dat een dyslexieonderzoek gedaan wordt, zijn de kosten voor dat onderzoek voor de ouder(s)/verzorger(s).